

Hol végződik a valóság, és hol kezdődik a mese? Van-e átjárás a két világ között, és egyáltalán: két világról van-e szó, vagy egyről? Milyen segítséget adhat egy régi mese vagy egy modern film a valóság megértéséhez? Elképzelhető, hogy egy vezető mesékben, mítoszokban, irodalmi alkotásokban keressen kulcsokat az őt körülvevő világhoz, szakmai és személyes problémái feldolgozásához? Laáb Ágnes könyvének legfontosabb üzenete: igen elképzelhető, sőt, kívánatos.

Ez a könyv rólunk szól, a mi érzelmeinkről, vágyainkról, félelmeinkről, inspirációinkról, tudatos és ösztönös reakcióinkról, gyengéinkről és erényeinkről. Szerzője szabadon mozog a mese és a valóság világában, könnyedén lép át egyikből a másikba, valósággá lényegíti át a mesét, és megfordítva, mesévé a valóságot. Korlátok nélkül mozog, úgy tűnik, számára a mese, a mítosz, az elmesélt vagy filmre vitt történet ugyanolyan valóságos, mint amit magunk körül látunk. Kiindul egy mitológiai jelenetből, hasonlóságokat fedez fel benne a modern világgal, vezetési, személyes életviteli tanácsokat ad, felidéz egy tanulságos mesét, kulcsokat ad a megértéséhez, majd ugyanezt teszi egy filmmel, egy műalkotással, következetesen haladva az önmaga által a könyv elején kijelölt tartalmi-szerkezeti vonalon. Az olvasónak az az érzése támad, hogy az idő nem egyenes vonalban halad előre: múlt és jelen együtt él, a mesék, a történetek bennünk laknak, múlt és jelen beszélget egymással.

Szükség van ilyen gondolkodásra, vagy ha úgy tetszik, világlátásra? Úgy tűnik, hogy igen. A minket körülvevő világ valóban a végletekig bizonytalan és ijesztő. A könyvben említett „modern” problémák valóságosak, de a megértésükhöz és a megoldásukhoz a rideg tények, adatok ismerete, modellek, technikák, mindenféle vezetési eszközök rutinszerű használata nem elegendő. Érzelmek, félelmek akkor is megjelennek, akkor is hatnak, ha egyébként a józan gondolkodás, a hideg fejjel történő elemzés híveinek valljuk magunkat. Az objektív valóságot szubjektíven éljük meg, ehhez keresünk kulcsokat és útmutatást, amiket akár a mesék világában is megtalálhatunk. A mesék, az ősi mítoszok nem véletlenül maradtak fent évszázadokon, vagy akár évezredekken át: ha nem tartalmoznának fontos üzeneteket, már régen

elfeledtük volna azokat. Laab Ágnes könyve segít az üzenetek megfejtésében, ami néha könnyű, néha nehéz feladat, hiszen vannak történetek, amelyek direkt tanulságokat fogalmazznak meg, de az is előfordul, hogy az olvasó valamelyik szerzői mese-valóság asszociációhoz érve a homlokára csap, és azt mondja: hát ezt nem gondoltam volna! Hogy lehet, hogy én ezt eddig nem vettem észre?

Ez a könyv az érzelmek könyve. A felidézett érzelmek közül a két legfontosabb a bizalom és a szeretet. A mesék, a sztorik többsége azt jelzi, hogy nélkülük nincs jövő, nem jutunk ki a fényre, hanem maradunk valahol a félhomályban, reménytelenül hadakozva a világgal és önmagunkkal.

A könyvet lassan érdemes olvasni, nem kell vele sietni. Egy alkalomra elegendő egy történet, egy film, és a hozzájuk tartozó problémakör, majd következzen az elmélyülés: milyen tanulságot hordoz ez számomra? Mit üzen nekem a múlt, mit üzen egy régi vagy egy modern műalkotás? Így haladva izgalmas élmény lesz az olvasás, igazi szellemi kaland.

*Dr. habil Bögel György
professor emeritus, CEU*